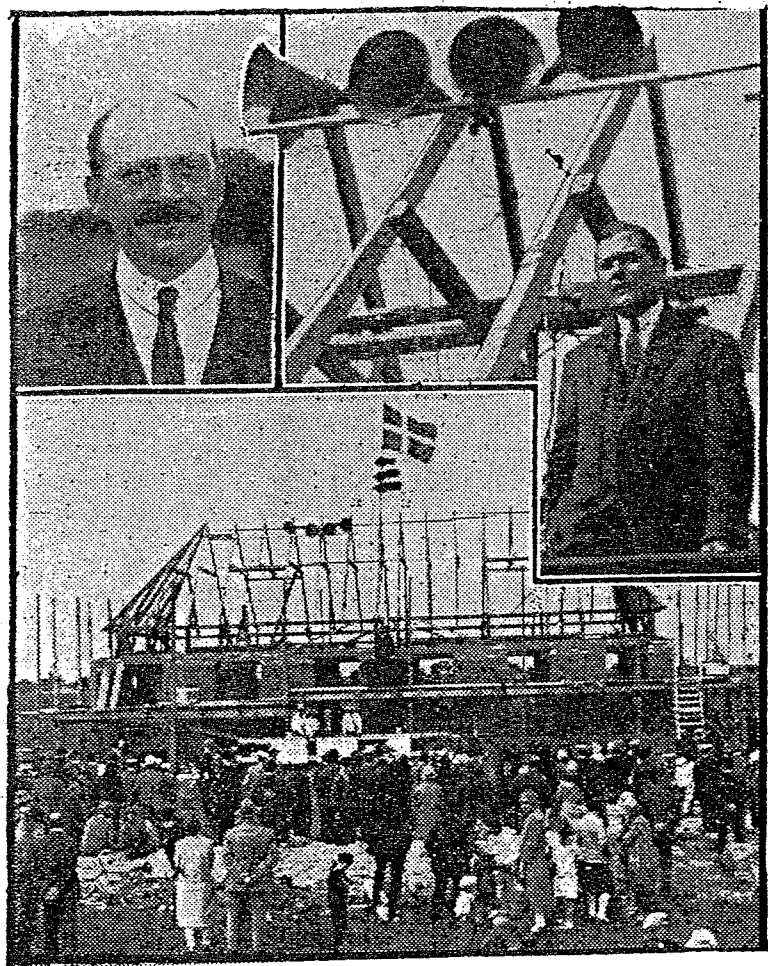

11. 26

Reisegildet i Mønsterkolonien.

Øverst: Medlemmer af „Hjemmets Værn“ forsamlet om et af de første huse paa „Toftegaarden“. Øverst tv.: Formanden, Hr. Holm, th.: Arkitekten taler i Mikrofonen.

Nu er „Hjemmets Værns“ Selvggere endelig naaet saa vidt, at i Gaar kunde hejse Kransen over deres første lerstampede Huse Mønsterkolonien ude paa „Toftegaarden“s Jorder ved Husum. En nu Højtidelighed fandt Sted i denne Anledning med Taler bl. a. Formanden, Hr. Frederik Holm og af Arkitekt Risom, der gav en række vejledende Oplysninger om

det interessante Byggeforetagende og de Arbejdsmetoder, der anvendes.

Det er nu Meningen at sætte størst mulig Kraft paa Arbejdet, saaledes at en betydelig Del af de 62 Parceller kan være bebygget med lune Boliger, inden Efteraaret melder sig.

Naturligvis var der i Gaar idel Glæde paa „Toftegaarden“.

Periferisk Cykletur

Det københavnske Parcelhus er ved at udvikle sig til en Type. Naar man ser de mange Hundreder af Parcelhuse, som i de sidste Aar har rejst sig i Byens Udkanter, er det klart, at der er Tale om en ret ensartet Type, et nøgternt, solidt, ikke videre originalt, men hjemligt præget Hus. Et Hus er rødt, et andet hvidt, et tredje gult, men Arkitekturen er den samme og endda uden ret store Afvigelser i Inddelinger eller Opbygning. Det er „Bedre-Byggeskik-Typen“, der har sejret og sejret grundigt. — Forleden cyklede jeg gennem et større Parcelkvarter i et af Yderdistrikterne, og naturligvis kiggede jeg paa Husene. Paa en af de tættest bebyggede Veje talte jeg 28 Huse langs Vejens ene Side. Med kritiske Miner saa jeg Husene an, og Resultatet blev det overraskende og glædelige, at samtlige 28 Huse var pæne og i enhver Henseende tiltalende. Der var 5 saakaldte „ulovlige Helaarsboliger“ mellem de 28, men de var skam ogsaa pæne. Saa pæne var disse 28 Huse, at jeg var klar over, at en hvilken som helst „kunstnerisk“ Censur havde maattet lade dem passere upaatalte gennem Naaleøjlet. Det er altsaa Resultatet — her i Byen. Ude omkring paa Landet og i Provinsen er man endnu ikke naaet saa langt.

Fra Parcelvejen cyklede jeg ud ad Landet til, men næppe var jeg kommet uden for Byens Grænser før Bebyggelsen blev præget af Uorden og Usikkerhed: Murmesterstilen lever endnu. — Her laa nye Smaahuse af samme Størrelse som Parcelhusene med alle de sammalkendte Dikkegærdere og Krusse-

Resultatet her blev som nævnt efter Hold-Mesterskabet. Kom i Betragtning ved Kampen om Mesterskabet. alle paa de engelske B. S. A. Madsen i desigtede Mesterskabsold fra Rai

Roskilde Tidende 2/6-28

SENGELØSE.

Egne Hjem.

Der bygges ved Mosen.

de senere Aar er det særlig om-
ng Byerne blevet aktuelt at opføre
Træhuse til Beboelse hele Aaret.
ne billige Bebyggelse begynder
saa at vinde Indpas længere ude i
landet, og det ser ud, som om disse
se har en Fremtid for sig. Allerede

flere Aar siden rejste den første
rak sig her ved Sengeløse, idet Ar-
dsmand Povl Thomsen, som

n Gang boede i Vridsløsemagle,
bte sig en billig Moselod og opførte

Træhus paa den. Det kostede ham
n Gang mellem 500 og 800 Kr., og

r var Udbygninger baade til Høns og
eder og andet. Folk kiggede den

ing lidt skeptisk til „Barakken“, men
vl Thomsen tænkte: „Den ler bedst,
m ler til sidst“. Han bor nu for en me-

t billig Husleje, og i Mosen høster
n Føde til Husdyrene, foruden at han

n dyrke de nødvendige Grøntsager
Kartofler til Husholdningen. Særlig

n Sommeren er der yderst fredeligt og
yllisk ened ved Thomsens, og hver-

n han eller Hustruen fortryder, at de
oslog deres Paulus der. Til at begynde

med indeholdt Huset en stor Stue og
Køkken, men i Sommer bygger Povl

Thomsen til, saa der bliver en Stue til
g samtidig bliver Grunden forbedret

der hele Huset. — Otto Hansen, som
er nogen Tid siden blev husvild med

ele sin Familie paa Grund af Ildebrand,
ar i flere Aar ejet en Moselod, hvor

an har skaaret Tørv og dyrket nogen
æd og Grøntsager. I denne Tid har

an og Tømrer Jacobsen travlt med at
a en lille Ejendom af Træ og Kork-

plader opført.

Otto Hansen udfører selv noget af Ar-
ejdet, og derved sparer han jo noget

rbejds løn.

Der bliver to gode Stuer, Køkken,
ælder og Spisekammer foruden Udhu-

et, der bygges af Korkplader. Her bliver
lads til Høns, Grise og en Hest.

Det hele beløber sig til godt et Par
tusinde Kroner, og regner man med en

rente af ca. 5 pCt., vil det sige en Hus-
leje af ca. 9 Kr. maanedlig, og saa bli-

ver der endda lidt til Kommunen i
Ejendomsskat.

Det bemærkes, at disse Huse bliver
inset for at være meget tørre og lune

og bliver derved sunde at bebo.
Ude paa „Vadsby Hoveder“ har

Tømrersvend Aage Hansen bygget sig
et lille Hus. Der er Stue, Sovekammer
og Køkken. Bebyggelsen er kun lille,
men hele Huset har ogsaa kun kostet
150 Kr., det maa jo næsten kaldes at
bo husfrit, tillige er det „egent Hjem“, og
der er frit og ugenert baade for Børn
og Voksne.

Flere af den Slags Huse er projekte-
ret, og efterhaanden vil de komme der
ude bag Byen, hvor Jorden er billig, og
maaske skal en yngre Generation ople-
ve, at der atter som i fordums Tid bli-
ver en By derude bag Moderbyen, baa-
de med Smed, Købmand og deslige.

Villa- og Parcelbyggeriet.

En ændret Avendelse af § 5?

To Repræsentanter for Lands-
foreningen af Villa- og Parcelbyg-
gere, d'Hrr. Viggo Larsen, Køben-
havn, og S. Laursen, Viby, havde
i Gaar en Forhandling med For-
mændene for Folketingets og
Landstingets Finansudvalg om
Anvendelsen af Boliglovens § 5.

De fleste Ejendomme, opført af
den paagældende Forenings Med-
lemmer, er bygget med Statstil-
skud, men ikke Kommunitilskud.
Foreningens Repræsentanter an-
modede derfor Finansudvalgenes
Formænd Pinholt og Ejsing om,
at Lempelserne for Foreningens
Medlemmer kun blev udstrakt til
den halve Tid, men at de i denne
Periode saa faar de fulde Lempel-
ser.

Pinholt og Ejsing stillede sig
velvillig overfor en saadan Ord-
ning.

Deputationen konfererede der-
paa med den fungerende Inden-
rigsminister, Hr. Rytter. Nogen
nærmere Besked faar Foreningen
dog næppe før Indenrigsminister
Kragh vender hjem fra sin Rejse
til Island.

Berlingske Tidende 2/6-28

HAVELEJERNE PROTESTERER

„Hjemmets Værn“ mod Have-
kolonien „Alexandra“s Ejere.

Bestyrelsen for „Hjemmets Værn“
havde i aftes indkaldt til Møde i Fol-
kets Hus paa Jagtvejen for at prote-
stere mod Lejeforholdene i „Det kø-
benhavnske Haveselskab“s Afdeling
„Alexandra“ ved Tagensvej. En stor
Forsamling af Havelejere havde givet
Møde.

Efter at „Hjemmets Værn“s Næst-
formand, Hr. Oluf Rasmussen, havde
budt Velkommen, redegjorde Forman-
den, Hr. Frederik Holm, for Anled-
ningen til Protestmødets Afholdelse.
Herunder udtalte han bl. a.: Selska-
bet, der ejer Jorden derude, udbytter
de ca. 300 Havelejere paa en ganske
ublufærdig Maade. Medens Kommunen
efter den sidste Lejeforhøjelse, der
dog vakte saa stærk Modstand, nu ta-
ger lidt over 2 Øre pr. Kv.-Alen, for-
langer Haveselskabet 12½ Øre pr.
Kv.-Alen og har oven i Købet været
saa dristig til 1. Oktober at bebude et
yderligere Paalæg af 2½ Øre, saaledes
at fra denne Termin skal Jorden ko-
ste 15 Øre pr. Kv.-Alen. Hertil kom-
mer, at man af Medlemmerne, der
bor i deres Lysthuse, forlanger 25 Kr.
for Vinterhalvaaret. Den Købesum
20,000 Kr., som Aktieselskabet har gi-
vet for Arealet, faar Selskabet ind paa
et Aar i Leje og Afgifter.

I det hele, udtalte Hr. Holm, udnyt-
ter man paa alle Omraader Havelejer-
ne paa det skammeligste.

Formanden angreb Direktøren for
Haveselskabet, fhv. Torveinspektør
P. Hansen, i voldsomme Udtryk og til-
raadede Medlemmerne at danne en
Forening til fælles Beskyttelse og lade
være at betale den krævede Lejefor-
højelse. (Stærkt Bifald).

Nu paafulgte en længere Diskus-

sion. En Række Talere angreb Sel-
skabet og Direktør P. Hansen i de
mest harmfulde og injurierende Ud-
tryk, medens andre var ret forknytte
og mente at maatte bøje sig for de
ublu Fordringer for at beholde deres
kære Jord.

Mødet endte med, at der skal so-
ges dannet en Forening af alle Ha-
vens Lejere med Støtte fra „Hjem-
mets Værn“ til Varetagelse af fælles
Interesser.

fr aklip af:

Politiken. 16. JULI 1928

København, d.

Kildeangivelse uden Ansvar.

Masseopsigelser til Kolonihaveejerne.

Statsbanerne skal bruge Terrænet
ved Ryvangen.

Kolonihaverne rundt om Kjøbenhavn er skønne som ingen Sinde før, nu Sommersolen giver Farve til prangende Stauder, rødmønde Roser og Urtebedenes friske Grønne. „Landliggerne“ i Haverne fryder sig og deres Børn faar solbrunede Kinder.

Alt er idel Fryd og Glæde derude; men i Gaar blev Glæden hos 178 Haveejere forvandlet til Sorg. De blev opsagt til Fraflytning 1. November.

Det er en Række Haveforeninger ude i Terrænet ved Vognmandsmarken og Dyrehaven, hvis Medlemmer i Gaar fik denne sørgelige Meddelelse.

Kolonihaveforbundets Forretningsfører Hr. C. Nielsen fortæller om Opsigelsen:

— Aarsagen er et Mageskifte mellem Staten og Kommunen, hvorved Staten har faaet overdraget Grundens, hvorpaa

inger (Tuborg, Solvang) ligger.

rne, der skal bruge i Stationsbygninger ngnbanen.

om vi ikke kan faa mesker Jord et ander meget svært, for

ud ad den Kant er der langt til egnet Jord. Men det maa jo lykkes at skaffe Jord. Haveejerne har anbragt fra 600—1000 Kr. i deres Haver, der er tabt allesammen, dersom de ikke faar et Sted at flytte hen.

Selvbyggerne holder Rejsegilde.

I Gaar Eftermiddags afholdtes der paa de smukt beliggende Toftegaards Jorder i Husum Rejsegilde paa det første af »Hjemmets Værns« lerstampede Huse.

Der var mødt en hel Del Mennesker for at overvære Rejsegildet. Paa Stilledset var rejst en lille Talerstol, smykket med et rødt Klæde, og der var installeret et Højtaleranlæg, saaledes at Talerne kunde høres vidt omkring.

Foreningens Formand, Holm, bød Velkommen og fortalte om Selvbyggernes Arbejde. Det var begyndt i det smaa, hver havde givet et Indskud paa 50 Kr., og alt var derfor taget paa Kredit. Folkene havde selv gjort Arbejdet, og saaledes bl. a. gravet Kloakerne selv.

Formanden rettede en Tak til Arkitekt Risum om Ingeniør Ejnertsen for den Hjælp, de havde ydet.

Efter Formanden talte Arkitekt Risum om lerstampede Huse.

Det er Meningen, at »Hjemmets Værn« paa Toftegaardens Jorder vil bygge 31 Dobbeltthuse, hvert indeholdende 8 Værelser, og 4 Enkeltthuse med 4 Værelser i hver.

30 nye Villaer opført i Ler.

»Hjemmets Værn«s nye Haveby.

Paa Arealet mellem Toftevej og Havekolonien »Birkevang« i Husum, der er købt af Foreningen »Hjemmets Værn«, vil der, ifølge »Brønshøj Avis« i Løbet af Sommeren blive opført 30 Villaer. Disse Huse, der er tegnet af Arkitekt Risum, vil blive bygget efter et helt nyt System, idet alle Ydermure-

ne, der bliver ca. 18 Tommer tykke, vil blive opført af stampet Ler.

Denne Byggemaade er for saa vidt ikke ny, som der flere Steder i Danmark, især paa Landet, findes mange Huse, der er bygget op af stampet Ler, dog som Regel i Forbindelse med Bindingsværk. Lervæggene har den store Fordel, at de er daarligt varmeledende og derfor gør Stuerne kølige om Sommeren og lune om Vinteren. Saa vidt vi ved, er denne Byggemaade, i den Form, der her skal anvendes, ikke prøvet før i nogen større Stil, og det skal blive saare interessant at se, hvad Hr. Arkitekt Risum vil faa, ud af sin Plan. Huserne er — efter Tegningen — meget smukke at se og de er kalkuleret til at skulle koste ca. 10,000 Kr. pr. Stk., hver indeholdende 4 Værelser; nogle af dem vil blive opført som Dobbeltthuse — det vil ikke gøre dem nævneværdig billigere, men maaske endnu smukkere.

Denne originale Haveby, som »Hjemmets Værn« her vil lade opføre, faar endnu et Særpræg, idet de planlagte Gader i Havebyen vil faa følgende Navne: Politikens Allé, Berlingske Tidendes Allé, Nationaltidendes Allé og Aftenpostens Allé. Det er, saavidt vi ved, første Gang i København, at Gader faar Navne efter Hovedstadens Dagblade.

Serial Demokrati 7/28.

Haveby af lerstampede Huse.

I afvigte Vinter dannedes der en Havebyafdeling under Foreningen »Hjemmets Værn«, der købte et Stykke Jord af Toftegaarden i Husum og udparcellerede det til Medlemmerne. Fra det tidlige Foraar har der her hersket en travl Virksomhed. Der er bleven anlagt Veje og Kloaker, og nu er man i Færd med at bygge Huse.

Man har her taget et gammelt Byggesæt op paany, idet man bygger lerstampede Huse, og de er i enhver Henseende lige saa gode, endda noget lunere, og hertil kommer endnu en Fordel, der spiller en Rolle for de Smaakaarsfolk, som slaar sig ned her,

at de selv kan grave Leret ud af Grunden, behandle det, som det skal behandles, og selv foretage Stampningen. Derved bliver Huset selvfølgelig endnu billigere.

Der skal bygges et halvt Hundrede saadanne Huse. Arkitekt Risum har leveret Tegningerne til dem. Paa vort Billede ker man Medlemmer i Færd med at bygge et saadant Hus, og som man ser: Ogsaa Kvinder deltager i Arbejdet.

Iøvrigt holdes der i Eftermiddag Kl. 3 Rejsegilde paa de to første Huse.

Politiken.

26. JUNI 1921
København, d.

Selvbyggerne

Foreningen »Hjemmets Værn«, der som bekendt er en Sammenslutning af Helaarsbeboere fra Kolonihaverne, købte for nogle Maaneder siden et større Areal af Toftegaardens Jorder i Husum.

Denne Jord er nu udstykket i 68 Parceller, der overtages af Medlemmer, som ikke kan faa Tilladelse til at blive boende i deres nuværende Kolonihaver.

Vi har tidligere fortalt om, hvorledes Arbejdet i Kolonien udføres ved fælles Hjælp af alle de fremtidige Beboere. Et

større Kloakarbejde er allerede udført, og man er nu gaaet over til Arbejdet paa selve Husene. Der vil i alt blive opført 34 Dobbeltuse, alle udført med lerstampede Mure. Det første Hus er allerede et godt Stykke oppe, saa i Løbet af nogle faa Dage vil Kranen blive hejst. Ogsaa her udføres alt Arbejde af Medlemmerne selv. Ved Fordelingen af Arbejdet er der taget nøje Hensyn til hver enkelt særlige Uddannelse. De fleste har jo lært et eller andet Haandværk, og der er saaledes fuldt op af specialkyndige Folk til at udføre de mest vanskelige Arbejder.

Venstres Folkeblad.

Ringsted, d. 20. JUNI 1921

En Villaby med Lerhuse.

Og et originalt Paafund for Gadenævne.

I Husum har Foreningen »Hjemmets Værn« købt et større Areal, og der vil i Løbet af Sommeren blive opført 30 Villae. Projektet til Havebyen er tegnet af Arkitekt Risom. Der vil blive benyttet et ganske nyt System for en saadan By, idet alle Husenes Ydermure, som skal være ca. 18 Tommer tykke, bliver af stampet Ler. Denne Bygge-maade er vel ikke ukendt, idet der flere Steder i Danmark, især paa Landet, findes mange Huse, der er bygget af stampet Ler, men det er dog som Regel i Forbindelse med Bindingsværk.

Lervæggen har den store Fordel, at den er daarligt varmelædende og derfor gør Stuerne kølige om Sommeren og lune om Vinteren. Den ny Bygningsform, der her skal anvendes, har ikke tidligere været gennemprøvet i større Stil, og det vil derfor blive interessant at se, hvilket Resultat Forsøgene vil give. Husene bygges baade som Enkelt- og som Dobbeltuse. Et Enkeltus indeholder fire Værelser og vil komme til at koste ca. 10,000 Kr.

Endnu en original Ting vil man se i den ny Haveby, idet det er besluttet at opkalde Gaderne efter Dagbladens Navne. Foreløbig er det bestemt, at de første fire Gader skal bære Navnene »Berlingske Tidendes Allé«, »Nationaltidendes Allé«, »Politikens Allé« og »Aftenbladets Allé«.

Nationaltidende.

25. JUNI 1921

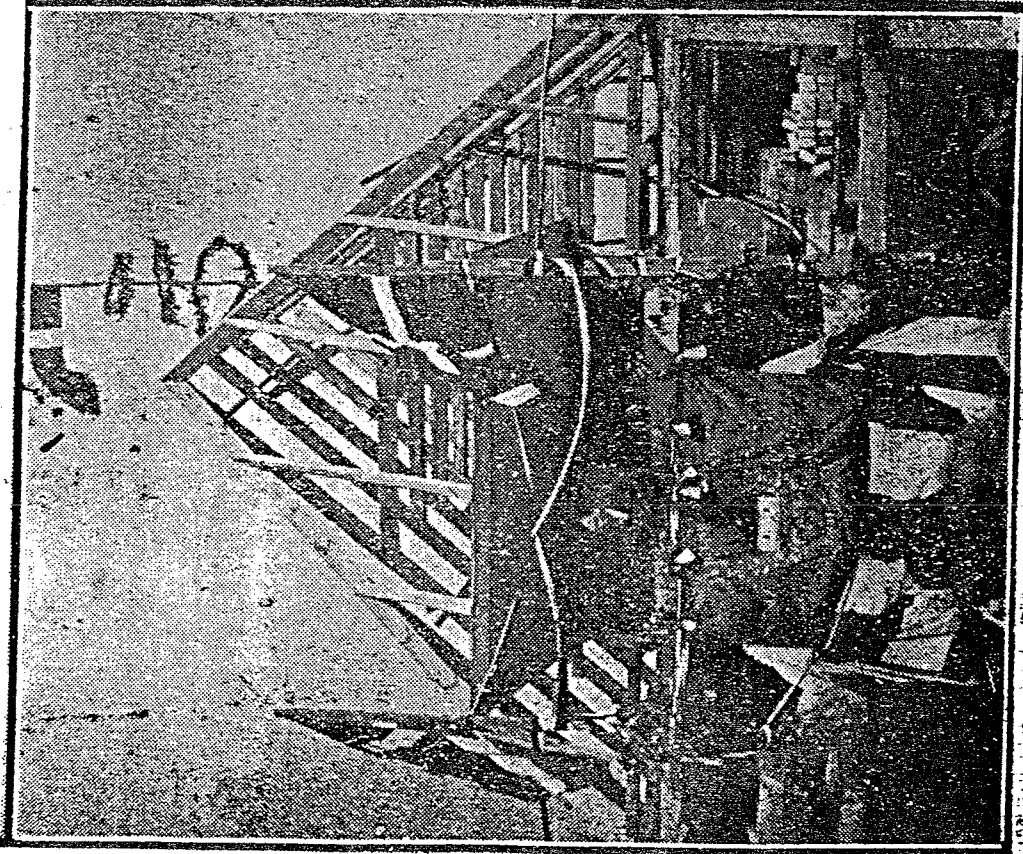
København, d.

Paa Søndag er der Rejsegilde paa de første lerstampede og selvbyggede Huse i Mønsterbyen paa Toftegaardens Jorder. Det er »Hjemmets Værn«s Havebyafdelinger, der har sat Sagen i Gang, og Arkitekt Risom fører Tilsyn med Arbejdet.

22/7 29.

DAGENS BØRN

I Forbifarten.

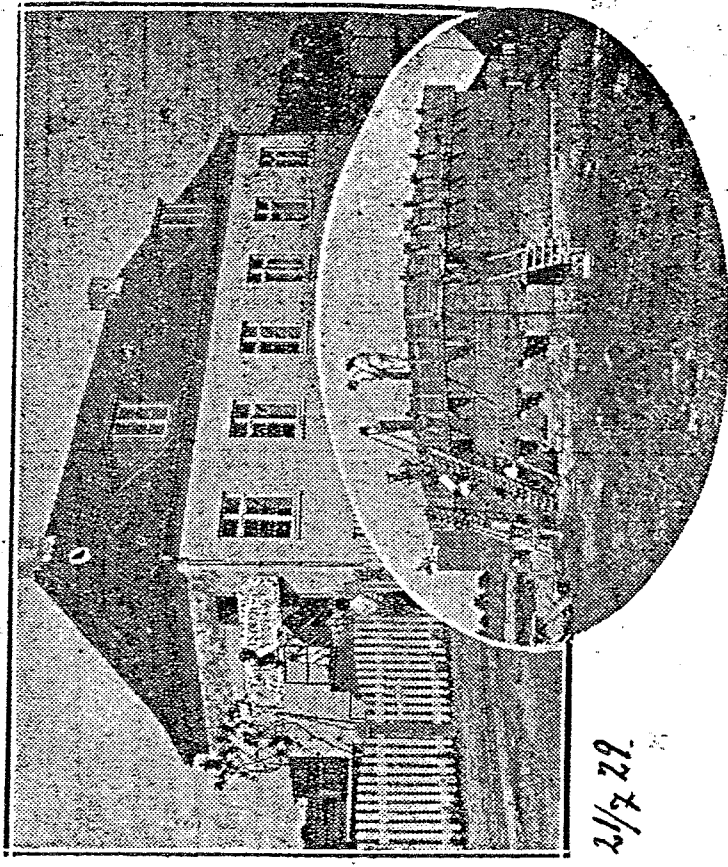

Arkitekt Risom taler i den nye Hævedy i Husum, og de lærstampede i Yægges Fortræffelighed, som de første Gæng i vor Tid er fremstillet af Selvbyggerne dér.

EJENDOMME - VILLAER
GRUNDE - FORRETNINGER

EJENDOM

„Hjemmets Værn”s Selvbyggerkoloni

22/7 29.

Mange Genvordigheder har Høvedsboernes Forening „Hjemmets Værn” maattet døje. Men trods al Modstand ude fra og at indre Splid har den dog formaaet at udrette noget. Som et synligt Vidnesbyrd herom staar nu 10 lærstampede Huse i Selvbyggerkolonien ude i Husum. I Dag er der satop Rejsegilde paa det 10. Hus, og i den Anledning afholder Selvbyggerne en lille Festlighed, hvor de demonstrerer deres Arbejde. Desuden vil Arkitekt Risom tale om Lærstamningen. Til Festlighederne er indbudt Indenrigsminister Berzel Dahlgaard, Borgmestrene Hedebo og P. J. Pedersen, foruden en Række andre Avortreter. Der er Adgang til Demonstrationen for alle Interesserede, og der er slet ikke saa lidt at lære derude, baade med Hensyn til Selvbyggerteknikk og om „gensidig Hjælp”. Paa Billetet ses et af de færdige lærstampede Huse og i Oualen et Hus under Opførelse, medens Lærstamper fast.

Der ia ikke letter var det en Saler- i Tølløkkensrækken i min Tidens

Udklip af:

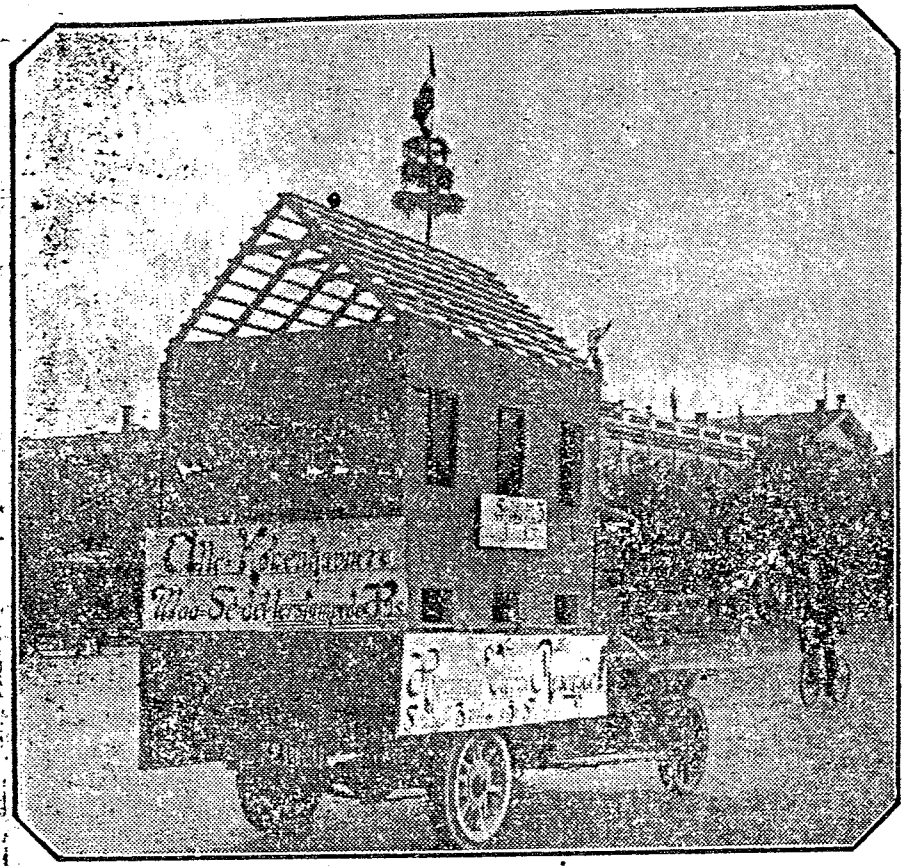
Berlingske Tidende.

8. JULI 1928

København, d.

Udgangsværelse uden Ansvar.

DE LERSTAMPEDE HUSE

Medlemmerne af „Hjemmets Værn“, der har ført saa stærkt et Forsvar for deres „ulovlige Huse“, er som bekendt i Færd med at rejse en Haveby i Husum med egne Hænder og paa Lovens Grund. Som Reklame for deres Rejsegilde idag Kl. 3, da Kransen hejses over de lerstampede Huse, sendte de igaar denne Lastauto med en Model af Husene gennem Byens Gader.

Bronshøj Avis 7/7 28 Lerhusene

Bygning af de 65 Lerhuse i Husum er nu i fuld Gang; vi havde forleden Lejlighed til at se, hvorledes Arbejdet blev udført, og vi indrømmer, det var en Fornøjelse at se, med hvilken Flid og Enighed Foreningens Medlemmer tog fat paa dette. I Morgen, Søndag, skal der være Rejsegilde paa de første Huse og vi raader vore Læsere til ved Lejlighed at gaa ned paa Toftegaard og se, hvor smukke, solide og tiltalende Lerhusene er. Saasnart de 65 Huse er færdige, vil der paa „Lindegaarden“ i Mørkhøj, som „Hjemmets Værn“ har købt, blive opført yderligere 500 Lerhuse, og til næste Uge skal der blive taget fat paa Bygningen af 250 Huse af samme Slags paa Amager. „Hjemmets Værn“s Medlemmer udfører som sagt selv alt Arbejdet, baade med Nedlægning af Kloaker, Anlæg af Veje og Bygning af Husene.

22/7 29. Morgensbladet
**En Bydel, „der
stampes op af
Jorden“ —**

**Det tiende lerstampede Hus
kom under Tag i Gaar.**

**Vore Forfædres ældste
Byggeskik kommer til Ære
og Værdighed paany.**

Ude ved Linje 5's Endestation i Husum rejser der sig en lille Bygd

„Hjemmets Værn“ — en Række Huse, der paa mange Maader er noget ganske for sig selv. Dels er den lille Kolonis Beboere for en stor Del Selvbyggere, dels anvendes en egenartet Bygningsteknik: Lerstamping. Paa den flaghegnede Byggeplads samledes

en Skare af Lerbyens glade Borgere omkring Arkitekt Risom, der leder Opførelsen, og Forretningsfører Fr. Holm, der er Bygværkets Driftsleder, for at overvære Kransens Hejsning paa det tiende Egethus.

De fremmødte Gæster, blandt hvilke vi bemærkede Stadsbygmester Møller, Ingeniør Einarsen og Overretssagfører Thorlacius, besaa med stor Interesse de forskellige Huse, der endnu er i forskellige Stadier og derfor afgav en udmærket Illustration af den nye Bygningsteknik.

Fra det nyrejste Hus' Balkon gav Arkitekt Risom derpaa i et instruktivt Foredrag en Række Oplysninger om Byggetekniken og Priserne ... Disse Bygninger, der har skabt en Renaissance for vore Forfædres ældste Byggemaade og Byggemateriale: Leret, som Arkitekten betegnede som det bedste eksisterende til dette Brug, koster hvert ca. 12.000 Kr, hvilket giver en aarlig Afgift svarende til en Leje af 9 Kr. pr. Kvadratmeter ...

Naar „Toftegaardskolonien“ en Gang er færdig, vil denne kunne yde megen nyttig Belæring til alle, der interesserer sig for Byggevirk-somhed.

ederik Holms nye Hjem
udgravet Grund og et
se.

Arbejdslysten, og næste
ger de fat igen med for-
t og fuldfører de Huse,
paabegyndte, og forhaa-
nge flere.

staaende Billede, der vi-
rste Hus, faar man et

22/7 29 Social Arbejde De lerstampede Huses Koloni.

Hjemmets Værns Haveby
i Husum.

Under de Bestræbelser, der fra for-
skellig Side er udfoldet for at kom-
me til billigere Boliger, er ogsaa
Tanken om lerstampede Huse kom-
men frem, og Tanken er ogsaa i min-
dre Stil og som oftest enkeltvis ble-
ven realiseret hist og her. I Husum
er den imidlertid taget op i større
Omfang af Foreningen „Hjemmets
Værn“, der har erhvervet et Areal
paa Toftegaardens Jorder, udstykket
i godt 60 Parceller paa gennemgaaen-
de 800 Kvadrat-Alen.

Det Princip, der ligger til Grund
for Arbejdet, er, at ethvert Medlem
skal udføre saa meget Arbejde som
muligt, og dette Arbejdes Værdi
sammen med de maanedlige Kontin-
genter bliver hver Mands Egenkapital
i det Hus, der opføres til ham, og
denne Egenkapital skulde gerne være
saa stor, at hvert enkelt Hus kan
finansieres fuldt ud ved Hjælp af
den og ved de Prioriteter, der kan
opnaas.

Det Arbejde, der her skal udføres,
bestaar i det væsentligste i Lægning
af Kloaker, Grundudgravning og
Støbning af Grund og af Kælder og
endelig i Stampning af Husets Yder-
vægge. Alt dette kan let repræsente-
re en Kapital paa omkring ved 3000
Kr. og maaske lidt mere, og hvis et
Medlem udfører dette Arbejde, vil
det altsaa sige, at han indskyder om-
kring ved 3000 Kr. i sit Hus.

Nu vilde det naturligvis slet ikke
gaa, om hver enkelt Mand kun tog
sig af sit eget Hus. Det vilde være
en urimelig Tid, inden han blev fær-
dig dermed, og det vilde heller ikke
være økonomisk, praktisk eller hel-
digt. Nej, man har gennemført et
Samarbejde, saaledes at Medlemmer-
ne hjælper hverandre med deres
Huse, om 5 a 10 Mand i Arbejde paa
et Hus, derefter paa et andet og saa
fremdeles. Naturligvis er et saadant
Samarbejde baade praktisk og økono-
misk fornuftigt, hvis blot Samarbej-
det og Sammenholdet kan være ved,
til den sidste Mand faar sit Hus. Den,
der lever, vil faa det at se.

Foreløbigt ser det ud til, at det
gaar. Da vi i Gaar besøgte Kolonien,
var Medlemmerne i travl Virksom-

Medarbejder 22/7
129/11 - 1928
Med, nogle med at stampe Hus, andre
med at grave Grund. Noget kaotisk
ser det ud. De Dobbelt-huse staar fær-
digt, tre andre staar med delvist pud-
sede Vægge, og paa et var der Rejse-
gilde. Paa et Par andre stampes der,
adskillige Fundamenter ligger støbte,
og adskillige Steder graves der
Grund ud.

Helt hurtigt er det ikke gaaet hid-
til. Det Hus, der nu er færdigt, har
været under Opførelse siden i Fjor
Forsær. Men nu synes det altsaa at
komme til at gaa stærkere, eftersom
saa meget er i Arbejde.

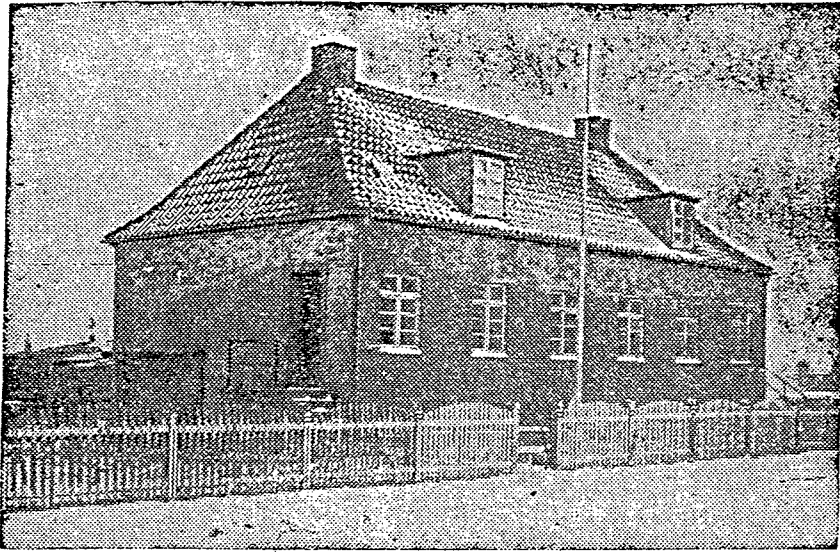
Hvad de lerstampede Huse angaar,
siger de, at de i enhver Henseende
er lige saa gode som Stenhuse, og
at Dobbelt-huse, der er færdigt, ser
saadant godt og særdeles

Den
bellehus

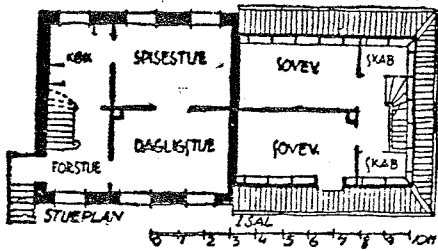
Varels
Soveva
del. H
riteres
tet, 15
i 3. P
rantl)
Kr., all
res gæ
tilstræl
Anskaf
Medlem
Arbejd

Der i Å ikr.-eller var det en Daler- i Tallekærskærken

De lerstam pede Huse

Hjemmets Værns Huse i Husum, der nu skal bygges færdig af et Haandværkerkonsortium.

Plan af et Dobbelt-hus. Ydervæggene, der er udført i stampet Ler, er 75 cm tykke.

Som tidligere omtalt kommer „Hjemmets Værns Havebyafdeling I“ i Husum til Tvangsauktion den 14. Februar, og man venter, at de endnu ufærdige Bygninger vil blive fuldført af et Haandværkerkonsortium. Husene er til Dels Selvbyggerarbejde, idet Væggene er udført af stampet Ler. Oprindeligt var det Meningen, at Foreningens Medlemmer ved denne Byggemaade kunde udføre en meget væsentlig Del af Byggeriet selv, idet man arbejdede i Fællesskab paa hvert Hus. Desværre faldt dette Forsøg ganske til Jorden væsentligst fordi Ledelsen svigtede, og det endte med indre

Stridigheder, som fuldstændig maatte ødelægge en Organisation, der som denne helt var anlagt paa et meget stærkt Samarbejde mellem Medlemmerne.

Selvbyggerforening.

Fælles Hjælp til Opførelse af Huse til Helaarsbeboelse.

Nogle Parcelejere af Avedøregaardens Udstykning har dannet en Selvbyggerforening, hvis Formaal er ved fælles Hjælp at bygge Huse til Helaarsbeboelse. Medlemmerne inddeles med 3 paa hvert Hold som derefter gaar i Gang med Arbejdet. Hvert Hus er kun til én Familie. Ledelsen af Arbejdet foregaar under kyndig Vejledning af Arkitekt Oluf Andersen, Hans Tavsenegade 21, og Ingeniør Rasmussen, Strandvej 138, Hellerup.

Der bliver Have til hvert Hus, idet hver Grund er paa 2000 □ Alen. — Huset kommer til at koste 6000 Kr., og det beregnes, at Arbejdslonnen deraf vil andrage ca. 2000 Kr. Naar Huset er færdigt, vil den maanedlige Afgift eller Leje blive for Hus med Have 46 Kr. Der kan endnu optages nogle Medlemmer, som ved Indtægningen betaler et Indskud paa 50 Kr. og derefter 5 Kr. ugentlig.

Nærmere Oplysning gennem Tlf. Godthaab 4144.

Blomster, 60 cm høj. A. d. H. Goethe har lavendelblaa, 6 cm store Blomster, 60 cm høj. A. d. Imperator, der har 6-7 cm store violette Blomster, og A. d. Wienholtzii, der har store malverosa Blomster. Bliver 60 cm høj.

Aster hybridus omfatter en Del Krydsninger og Variationer.

Afholdsmændene paa Rigsdagen.

De er imod Statsmonopol.

Afholdsmændene i Rigsdagen har nu besluttet at genfremsætte det Hølesenske Ædruelighedsforslag. De bliver Vesterager (H.) som skal være Ordfører ved Fremsættelsen, og Forslagsstillerne skal have bemyndiget ham til at udtale, at man ikke i det kommende Udvalg ønsker at forhandle sig bort fra Lovforslaget og i Stedet gaa til Forhandling om et Statsmonopol.

Interessante Afgørelser i Landsoverskatteraadet.

Hvad det kan koste at blive Kreditforenings-Repræsentant. — Selvangivelse pr. Post d. 31. Jan.

Blandt de Meddelelser om Kender, som Landsoverskatteraadet har afsagt i Juli Kvartal, er der et Par hvoraf den ene nærmest har Kuriositetens Interesse, medens den anden har almindelig Interesse.

Den første angaar et Valg som Repræsentant i en Kreditforening. Der Mand, der blev valgt, en Sneedkermester, har gjort gældende, at han ved Valget har haft Udgifter til et samlet Beløb af 4270 Kr. Udgifterne er medgaaet til Beværetning af Valgeret.

A/s Avisudklip

Frederiksberggade 36
København B - Tlf. Byen 8730
Ældste danske Special-Firma.

Udklip af:

Berlingske Tidende. 502800

København, d. 9. MAJ 1928

Kildeangivelse uden Ansvar.

DE

„HJEMMETS VÆRN“ GRAVER OG BYGGER

Der skal skabes 65 smaa Hjem.

Fra de bevægede Dage, da Borgmester Hedebo fandt sig foranlediget til at skraa over Gaden fra Raadhuset til Axelborg for overfor en larmende Forsamling af Kolonihavehusejere at forsvare sin Fremfærd overfor disse, vil man erindre, at Havehusfolkene havde dannet en Forening, „Hjemmets Værn“, der blev Centrum for den Modstand, som Havehusejerne rejste imod Bestemmelsen om, at de ikke maatte blive ved at bo i de smaa Huse.

„Hjemmets Værn“ virker fremdeles — hvad ogsaa vedstaaende Billede afgiver Beviset paa. Man besluttede sin Tid at skabe ved egen Kraft 65 smaa Hjem ude i Husum, og Med-

lemmerne staar fast ved deres Forsæt Forleden Dag begyndte man paa Kloakarbejdet, og 56 Medlemmer var i Arbejde. Man gravede fra 7 Morgen til 8 Aften og fik udgravet og afstivet til Hovedstikket, ca. 150 Meter, i en Dybde af 4 Meter. Man udfører selv alt Arbejdet. Naar man er færdig med at anlægge Kloak, Vand og Veje, paabegyndes Opførelsen af de 65 lerstampede Huse efter Anvisning af Arkitekt Sven Risom. Husene skal i et og alt opfylde Autoriteternes Fordringer. Det kniber med at skaffe de nødvendige Midler til Anlægsomkostninger, men man haaber paa Forstaaelse udefra — og slider ufortrødent.

En Haveby til Tvangsavktion

Hjemmets Værn i Husum kan ikke klare Skatterne.

Den 3. Februar vil der blive afholdt Tvangsavktion over „Hjemmets Værns Havebyafdeling I“ i Husum, idet der er gjort Udlæg for Ejendomsskatter.

„Hjemmets Værns Havebyafdeling I“ blev oprettet i 1927 efter Kommunens opsigtvækkende Kampagne mod de ulovlige Lysthusbeboelser. „Hjemmets Værn“ sikrede sig den Gang et større Areal af Toftegaardens Jord i Husum, der blev udstykket i 63 smaa Parceller. Derefter dannede Lysthusbeboerne en Slags Andelsselskab, hvis Beboere i Fællesskab skulde opføre Helaarsbeboelser paa Parcellerne.

Efter Tegning af Arkitekt Svend Risom paabegyndte man en Række Dobbelt-huse, der udførtes efter et særligt System med lerstampede Ydervægge.

Indre Stridigheder bragte imidlertid „Hjemmets Værn“ Vanskeligheder, og for et Aars Tid siden gik Arbejdet helt i Staa. Paa dette Tidspunkt havde man faaet det første Dobbelt-hus færdigt, og samtidig var 13 andre Huse delvis opført.

Da Arbejdet helt blev standset, traf Kreditorerne Foranstaltninger til at beskytte de halvfærdige Bygninger mod Ødelæggelse.

Efter hvad vi i Gaar erfarede, er der størst Chance for, at hele Havebyen ved Tvangsavktion vil blive overtaget af et Haandværkerkonsortium, som saa vil gøre de 13 allerede paabegyndte Huse færdige og afhænde dem enkeltvis gennem Hougards Mæglerkontor i Frederiksberg Allé.

„Hjemmets Værn“ havde ogsaa sikret

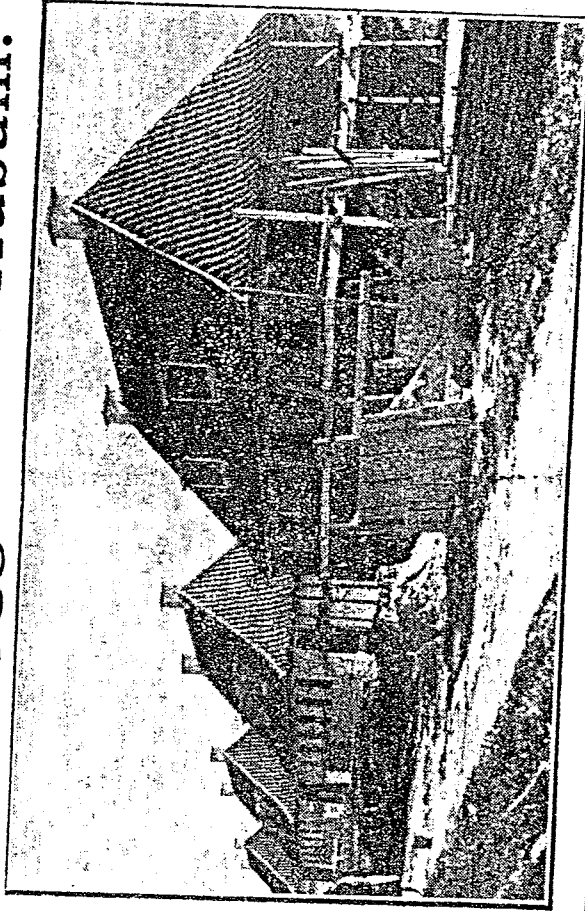
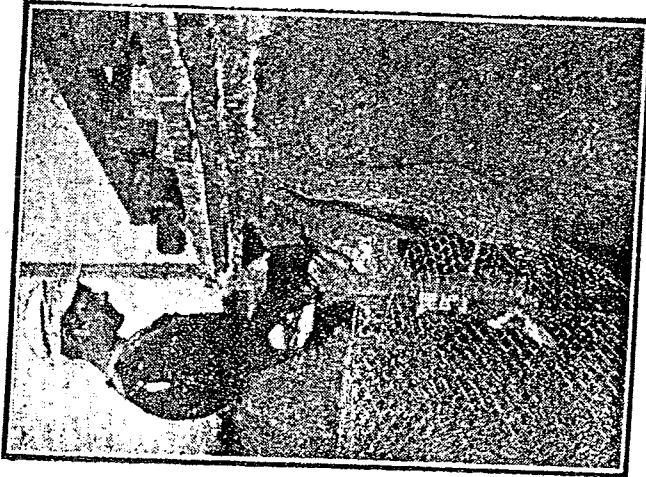
sig andre Arealer, blandt andet en Del af Kongens Enghave, hvor man vilde oprette Havebyafdelinger; men disse Foretagender blev opgivet, allerede inden Byggeriet blev paabegyndt.

Relevante 1911 31.

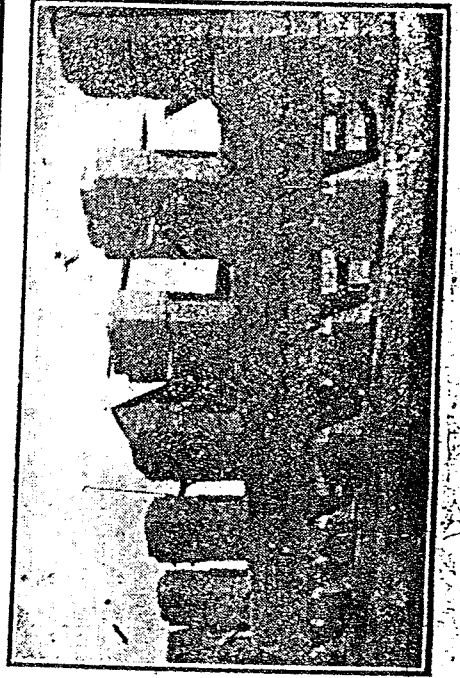
Nationaltidende Aften

Lørdag den 28. September 1929.

Selvbyggerne i Husum.

V i bringer i Dag en Række Billeder fra Husum, hvor der i den senere Tid — som omtalt her i Bladet — har rejst sig en Del Huse, der er bygget af Beboerne selv. Først ser man en Selvbygger ved sit Arbejde, dernæst en Række Huse, set fra „Nationaltidendes Allé“, og et Interiør fra et velholdt Køkken i et af disse primitive Huse. Endvidere vil man se nogle af de Bræddeskure, som nu afløses af Nybygninger, samt Besydelser til et lortstampet Hus. Gaderne i den lille Selvbyggerlejr er delvis opkaldt efter de Blade, der har omtalt Selvbyggerlejeromheden.

Aftenposten 25-7-29

De gamle, lerstampede Huse kommer igen til gamle Dages Hæder og Værdighed

Ved mangfoldige af vore gamle Landsbyer finder vi endnu Huse, der er opført af stampet Ler. De har holdt i Aarhundreder. Saa gik man over til at bruge nye Bygningsformer. Men nu er der ude i Husum blevet anskillet et interessant Forsøg med atter at genoptage Lerstampningen, som man finder sund, solid og bygningsmæssigt. Det gaar hurtigt. Et Hus er færdigt paa to Maanedes Tid ved 6 Mands Hjælp. Men nu er der ude i Husum blevet anskillet et interessant Forsøg med atter at genoptage Lerstampningen, som man finder sund, solid og bygningsmæssigt. Det gaar hurtigt. Et Hus er færdigt paa to Maanedes Tid ved 6 Mands Hjælp.

HJEMMETS

For Fred og Ro
i eget Bo.

VÆRN

Fod under eger Bord
i eget Hus,
paa egen Jord.

Nr: 6-7

JUNI-JULI 1928

1. Aarg.

VI VIL, VI KAN, VI SKAL

Arbejdet paa vor første Havebyafdeling gaar nu rask fra Haanden, en Stab af flittige Selvbyggere slider fra Morgen tidlig til sent ud paa Aftenen for at realisere den Opgave vi har sat os, at bygge 65 smaa Hjem paa egen Jord.

Vi vil.

Beundringsværdig er den Enighed, der besjæler alle Deltagerne, en fast ubrydelig Vilie, her er ikke Plads for nogen, som ikke er helt klar over hvad de vil.

Vi kan.

I alle Lejre findes Pessimister, Mennesker, som er født til at se sort paa Tilværelsen, blandt vore af Energi sprudlende Andelshavere er der ikke Plads for Mørkemænd, i vor Grammatik findes ikke Ordene: »Vi kan ikke«, den der taber Troen har vi ikke Brug for ejheller Plads til, skulde der findes en blandt os, der tvivler paa at vi kan gennemføre vort Projekt, da vær venlig, **forsvind.** —

Vi skal.

Søndag den 8. Juli Kl. 3. skal vi have Rejsegilde paa de to første Huse, hele Danmark skal vide det, hele Københavns Befolkning skal med til Rejsegilde, for da staar det første synlige Bevis paa, hvad der kan skabes uden Kontanter, uden mindste Antydning af Kapital, naar en Del ubrydelige Villier sætter sig det for — — vi vil — —

Det første synlige Bevis paa hvad der uden de uundværlige Penge kan skabes

naar en ubrydelig Tro parret med Flid og Energi slaar det fast — vi kan. —

To Huse smykket med Flag og Kranse, en halv Snes andre paa Vej — Produktet af, hvad vi vil, hvad vi kan — vi skal.

Fra alle Lejre kommer der Forespørgsler til os, kan der ikke blive en Grund i Hjemmets Værns Haveby i Husum? Men her ligger Forholdene jo saaledes at alt paa Forhaand var optaget og kun hvis en eller anden skulde give op, bliver en Grund ledig, men Efterspørgslen har været saa stor, at vi har været nødt til at sikre os mere Jord, vi har købt Kongens Enghave, hvor vi faar Plads til ca. 150 Huse, og i Øjeblikket er vi ved at afslutte Køb af et meget stort Areal, hvor vi vil faa Plads til ca. 500 Huse, og hvor vi vil kunne byde de, som ønsker eget Hus paa egen Jord særdeles favorable Vilkaar med færdige Veje, med Vand, Kloak, Gas og elektriske Ledninger, men herom vil nøjagtig Plan og Beskrivelse senere foreligge.

Vi henstiller sluttelig til vore Læsere, tag Venner og Bekendte og alle interesserede med til Husene Søndag den 8. Juli, kør til Endestationen og derfra kan De se vort flagsmykkede Værk, vi skal være færdig, kun Vejret kan forhindre os, og i saa Fald vil vi gennem Dagspressen advisere eventuel Udsættelse,

Red.

Hjemmets Værn

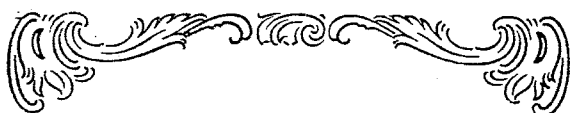
For Fred og Ro
i eget Bo.

Fod under eget Bord
i eget Hus,
paa egen Jord.

Nr. 1

JANUAR 1928

1. Aarg.

Til vore Læsere!

Idet vi har Fornøjelsen at udsende første Numer af „vort eget Blad“, haaber vi, at dette maa blive til gensidig Glæde og Nytte saavel for Medlemmerne af „Hjemmets Værn“ som for Bladet selv.

Det er jo selvsagt til største Gavn at have vort eget Blad, hvori Meddelelser, saavel til Repræsentanter som til Medlemmer, hver Maaned kunne bekendtgøres paa den mest effektive og direkte Maade, og hvori der er Plads til Svar paa de mange, mere eller mindre elskværdige og usandede Paastande fra vore Modstandere.

Bladets Spalter er selvfølgelig aabne for Indlæg fra vore Medlemmer, og vi haaber, de i rigt Maal vil benytte Bladet og møde frem med gode, korte og saglige Artikler, der til Underretning for Red. maa være forsynede med Navn og Adresse. Indsendte Artikler maa være Bladets Redaktion i Hænde omkring den 15. i hver Maaned for eventuelt at kunne optages i det den paafølgende 1. i Maaneden udkommende Numer.

Hvad vi vil!

Hvad Hjemmets Værn vil, — Navnet siger det, værne det Hjem, vi byggede derude paa Grunden eller i Kolonihaven, det er det, vi vil.

Hos Autoriteterne har vi hidtil kun mødt ringe Forstaaelse; søger vi at forklare Kontorerne, at vi byggede derude, fordi vi kun havde Valget mellem dette og Indkvartering paa Sundholm for Hustru og Børn, medens Manden maatte indlogere sig et eller andet Sted i Byer, altsaa Familiens Opløsning, eller i bedste Fald utøjshæfængte Barakker, saa trækker de ansvarlige paa Skuldrene og svarer: ja, vi ved, det er rigtigt, og i Deres Sted tror vi, vi havde gjort som De, — men det er alligevel letsindigt at binde saa mange Penge i saadanne ulovlige Huse.

Vi ved meget vel, at vi kunde, som fra enkelt Side anvist, tie stille og lade være med at spørge for ikke at faa nej, og saa forøvrigt finde os i at man, efterhaanden som det passede Autoriteterne, uden videre kastede os ud af vore Huse og lod os bøde, fordi vi var saa letsindige, da det stod haardest paa, under de største Afsavn at hjælpe os selv i Stedet for at ligge Kommunens i Forvejen haardt belastede Husvildebudget til Byrde

Men vi har bragt for store Ofre til, at vi uden Protest kan finde os i, at de Autoriteter, som ogsaa burde varetage vore Interesser, naar vi høfligt og indtrængende ansøgte om at faa et Areal overladt til Leje, hvorpaa vi ville søge at indrette os paa lovlige Vis, haanligt afviste os med et: vi har ingen Jord at udleje til et saadant Formaal.